

ZAKON O NAJNIŽEM PRIMANJU

Član 1. (Predmet zakona)

Ovim zakonom propisuje se definicija najnižih primanja, iznos najnižeg primanja, način i rokovi njegovog utvrđivanja, usklađivanje i vanredno usklađivanje najnižeg primanja, utvrđivanje uslova u kojima je moguće isplatiti primanje ispod od najnižeg iznosa, kao i nadzor nad primjenom ovog zakona.

Član 2. (Gramatička terminologija)

Gramatička terminologija korištenja muškog i ženskog roda za pojmove u ovom zakonu uključuje oba roda.

Član 3. (Definicija najnižih primanja)

- (1) Najniže primanje, u smislu ovog zakona, je mjesečni iznos primanja u NETO iznosu poslije oporezivanja, koje poslodavac isplaćuje radniku.
- (2) Najniže primanje iz stava 1. ovog člana sastoji se od:
 - minimalne plate utvrđene propisima kojima se utvrđuje minimalna plaća;
 - naknade za ishranu u toku rada ukoliko je ona utvrđena i način na koji je utvrđena kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu;
 - naknade za prevoz sa posla i na posao ukoliko je ona utvrđena i na način na koji je utvrđena kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu;
 - naknade za korištenje godišnjeg odmora (regres) ukoliko je ona utvrđena i na način na koji je utvrđena kolektivnim ugovorom ili pravilnikom o radu;
- (3) Najniže primanje ne obuhvata uvećanja plaće koja radniku pripadaju za prekovremeni rad, noćni rad, rad u dane sedmičnog odmora, rad u dane praznika ili drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi i druga uvećanja plaće koja radniku pripadaju u skladu sa propisima o radu.

Član 4. (Pravo na najniže primanje i primjena najnižeg primanja)

- (1) Pravo na najniže primanje, utvrđeno prema odredbama ovog zakona, imaju svi radnici koji rade u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), neovisno o sjedištu ili registraciji poslodavca.

- (2) Iznos najnižeg primanja je iznos mjesečnog primanja kojeg radnik ostvaruje od januara do decembra kalendarske godine za koju je donesena odluka.
- (3) Najniže primanje radnika koji radi u nepunom radnom vremenu utvrđuje se i isplaćuje srazmjerno ugovorenom radnom vremenu.
- (4) Najniža primanja utvrđena u skladu sa ovim Zakonom ne predstavljaju osnovicu za utvrđivanje plaća.

Član 5.

(Utvrđivanje najnižeg primanja)

- (1) Utvrđivanje najnižih primanja vrši se samo za 2023. godinu, a za 2024. i svaku narednu godinu vrši se usklađivanje na način kako je propisano ovim Zakonom.
- (2) Najniže primanje u 2023. godini iznosi 70% prosječne neto plaće isplaćene u periodu od januara do septembra 2022. godine u Federaciji BiH, a prema podacima Federalnog zavoda za statistiku.
- (3) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada) će odlukom, na prijedlog federalnog ministra finansija, nakon konsultacija sa Ekonomsko socijalnim vijećem, najkasnije do 31.12.2022. godine utvrditi iznos iz stava (1) ovog člana.

Član 6.

(Usklađivanje najnižeg primanja)

- (1) Najniže primanje za 2024. godinu i svaku narednu kalendarsku godinu se usklađuje do 31.12. prethodne godine, na način da se iznos najnižeg primanja koji je u tom trenutku na snazi uvećava u visini zbira 50% procenta porasta potrošačkih cijena i 50% procenta porasta realnog bruto domaćeg proizvoda u Federaciji u tekućoj godini za period januar – septembar, a prema podacima Federalnog zavoda za statistiku.
- (2) Najniže primanje, usklađeno na način predviđen stavom (1) ovog člana, se primjenjuje od 1. januara do 31. decembra naredne godine.

Član 7.

(Vanredno usklađivanje najnižeg primanja)

- (1) Vlada može odlučiti da izvrši vanredno usklađivanje najnižeg primanja u tekućoj godini u slučaju da je, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, indeks potrošačkih cijena iznad 5% u svakom mjesecu u odnosu na prethodni mjesec tekuće godine prije vanrednog usklađivanja.
- (2) Usklađivanje će se izvršiti u svakom narednom mjesecu u odnosu na iskazane podatke za prethodni mjesec.

Član 8.
(Ostale odredbe)

- (1) Iz opravdanih razloga ekonomske odnosno poslovne prirode, kolektivnim ugovorom se može utvrditi u kojim se slučajevima može isplatiti primanje u nižem iznosu od najnižeg primanja utvrđenog prema odredbama ovog zakona, ali ne nižem od 90% tog iznosa.
- (2) Ukoliko kod poslodavca ne postoji sindikat, ili ukoliko djelatnost poslodavca nije pokrivena kolektivnom ugovorom za područje odgovarajuće djelatnosti u Federaciji, poslodavac može svojom odlukom utvrditi najniže primanje u iznosu nižem od iznosa utvrđenog prema odredbama ovog zakona, ali ne nižem od iznosa iz stava 1. ovog člana.
- (3) Odluku iz stava (2) ovog člana poslodavac može donijeti ukoliko bi isplatom najnižeg primanja u iznosu utvrđenom prema odredbama ovog zakona pretrpio gubitke ili bi isplata najnižeg primanja imala za posljedicu otkazivanje ugovora o radu.
- (4) Primanje u iznosu utvrđenim prema odredbama stavova (2) i (3) ovog člana se može utvrditi na period do tri mjeseca u toku jedne kalendarske godine, s tim da se to trajanje može produžiti najdalje dok postoje opravdani razlozi iz stavova (2) i (3) ovog člana.

Član 8.
(Nadzor)

Nadzor nad primjenom ovog zakona obavljaju federalni, odnosno kantonalni inspektori rada, koji su prema posebnim propisima ovlašteni za nadzor u vezi sa radom i zapošljavanjem, a nadzor obračuna i uplate javnih prihoda vrši Porezna uprava Federacije.

Član 9.
(Kaznene odredbe)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM, a u ponovljenom prekršaju novčanom kaznom od 2.000,00 do 6.000,00 KM, kaznit će se za prekršaj pravno lice - poslodavac, ukoliko ne isplati najniže primanje u iznosu i na način propisan ovim zakonom.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM, a u ponovljenom prekršaju novčanom kaznom od 1.000,00 do 4.000,00 KM kaznit će se fizičko lice – poslodavac ukoliko ne isplati najniže primanje u iznosu i na način propisan ovim zakonom .
- (3) Za radnje iz st. (1) i (2) ovog člana novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM, a u ponovljenom prekršaju od 1.000,00 KM do 4.000,00 KM kaznit će se za prekršaj i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 12.
(Stupanje na snagu i početak primjene)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“, a primjenjivat će se od 01.01.2023. godine.